

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse teemal „Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega edendatakse kodanike ja ettevõtjate vaba liikumist, lihtsustades teatavate avalike dokumentide vastuvõtmist Euroopa Liidus, ja millega muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012”

COM(2013) 228 final – 2013/119 (COD)

(2013/C 327/11)

Pearaportöör: **Vincent FARRUGIA**

13. mail 2013 otsustas nõukogu ja 21. mail 2013 otsustas Euroopa Parlament vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 114 lõikele 1 konsulteerida Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega järgmises küsimuses:

„Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega edendatakse kodanike ja ettevõtjate vaba liikumist, lihtsustades teatavate avalike dokumentide vastuvõtmist Euroopa Liidus, ja millega muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012”

COM(2013) 228 final – 2013/119 (COD).

Komitee juhatus tegi 21. mail 2013. aastal käesoleva arvamuse ettevalmistamise ülesandeks ühtse turu, tootmise ja tarbimise sektsioonile.

Arvestades töö kiireloomulisust, määras komitee täiskogu 491. istungjärgul 10.–11. juulil 2013 (11. juuli istungil) pearaportööriks Vincent Farrugia ja võttis vastu järgmise arvamuse. Poolt hääletas 96, vastu hääletas 2, erapooletuks jäi 2.

1. Järeldused ja soovitusused

1.1 Kodanikud on Euroopa integratsiooni keskmes. Aruandes ELi kodakondsuse kohta rõhutatakse, et ELi kodakondsus annab kodanikele uusi õigusi ja võimalusi. Aruandes juhitakse tähelepanu ka sellele, et õigus ELis vabalt ringi liikuda ja elada on see, mida kodanikud seostavad ELi kodakondsusega kõige rohkem; lahkuda lühemaks või pikemaks ajaks oma kodumaalt, käia teistes ELi riikides tööl, õppimas ja end koolitamas, reisida töö või lõbu pärast või teha piiriüleselt sisseoste⁽¹⁾.

1.2 2013. aasta aruandes ELi kodakondsuse kohta kirjeldatakse 12 uut meedet järgmises kuues valdkonnas, mille eesmärk on kõrvaldada tõkked, mis takistavad kodanikel teostamast nende ELi kodakondsusest tulenevaid õigusi, sealhulgas ELi sisese vaba liikumise õigust. Need meetmed on muu hulgas järgmised⁽²⁾:

(01) ELis esinevate takistuste kõrvaldamine töötajate, tudengite ja praktikantide hüvanguks, et hõlbustada ELi tööturu asjakohast toimimist ja võimaldada neil kasutada töövõimalusi teistes liikmesriikides ja seega panustada majanduskasvu edendamisse

(02) Bürokratiat vähendamine seoses vaba liikumise õigusega, võttes arvesse, et kodanikud, kes kasutavad vaba

liikumise õigust, kogevad sageli pikkadest ja ebaselgetest haldusmenetlustest tulenevaid probleeme.

(03) Haavatavamate inimeste kaitsmine ELis, võttes arvesse konsultatsioonide käigus saadud tagasisidet selle kohta, et puuetega inimesed kogevad ELis ringi reisides probleeme.

(04) E-kaubanduse – mis on märkimisväärselt kasvanud – tõkete, mida ELi kodanikud interneti teel kaupa ostes endiselt kogevad, kõrvaldamine.

(05) Sihipärane ja kättesaadav teave kodanikele, et nad oleksid teadlikud oma ELi kodakondsusest tulenevatest õigustest ja mõistaksid neid.

(06) ELi kodanike osalemine ELi demokraatlikus elus.

1.3 Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (komitee) tervitab Euroopa Komisjoni (komisjon) ettepanekut Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseks, millega edendatakse kodanike ja ettevõtjate vaba liikumist, lihtsustades teatavate avalike dokumentide vastuvõtmist Euroopa Liidus, ja millega muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012: COM(2013) 228 final, 2013/0119 (COD).

⁽¹⁾ COM(2013) 269 final.

⁽²⁾ Ibid.

1.4 Kõnealune ettepanek on kooskõlas aruandega ELi kodakondsuse kohta, kuna selles pakutakse välja meetmeid, millega saab hõlbustada ELi kodanike suutlikkust tõeliselt kasutada oma ELi kodakondsusest tulenevaid (sisulisi) õigusi.

1.5 Kuigi Lissaboni lepingu ja ELi põhiõiguste hartaga küll tugevdati ELi kodanike õigusi, mis on määratletud Maastrichti lepingus, sealhulgas ka õigust liikmesriikide territooriumil vabalt liikuda ja elada, ei ole selle õiguse kasutamist toetavaid haldusmenetlusi vastavalt reformitud. Näiteks apostilli nõue – 1961. aasta Haagi konventsioonil põhinev formaalsus, mille eesmärgiks oli hõlbustada riikidevahelist liikumist tehnoloogiavabas maailmas – ei ole kooskõlas asjaoluga, et ELis ei ole piire ning seega see pigem takistab kui hõlbustab ELi kodakondsusest tuleneva ELi sisese vaba liikumise õiguse kasutamist.

1.6 Teatud avalike dokumentide lihtsustamine ELis, nagu seda kirjeldatakse ettepanekus, on oluline meede, mis annab tulemuseks sidusama õigusraamistiku, mis omakorda hõlbustab ELi sisese vaba liikumise õiguse kasutamist:

ELi kodanike avalikud dokumendid:

- perekonnaseisutõendid (nt sünni, surma, nime, abielu, registreeritud partnerluse ja lapsendamise kohta);
- elukohta, kodakondsust ja rahvust tõendavad dokumendid;
- kinnisvara puudutavad dokumendid;
- intellektuaalomandi õigusi puudutavad dokumendid;
- karistusregistrikande puudumist tõendavad dokumendid.

Avalikud dokumendid ELi ettevõtjate (äriühingute ja muude ettevõtjate) kohta:

- dokumendid nende õigusliku seisundi ja esindamise kohta;
- kinnisvara puudutavad dokumendid;
- intellektuaalomandi õigusi puudutavad dokumendid;
- karistusregistrikande puudumist tõendavad dokumendid.

Eelnimetatud avalike dokumentide lihtsustamine ELis aitab kahtlemata kaasa kodanike ja ettevõtjate vaba liikumise edendamisele, kuna see suurendab veelgi kaubandust siseturul ja muudab veelgi lihtsamaks selliste dokumentide kogumise iga liikmesriigi kodanike jaoks.

1.7 Lihtsustatud raamistiku loomist teatud avalike dokumentide vastuvõtmiseks kuni kohaliku omavalitsuse tasandini tasub kaaluda kui olulist poliitilist vahendit, kuna see

- vähendab ettevõtjate ja avaliku halduse kulusid: vastavalt 2010. aasta andmetele tegelevad peaaegu 30 % VKEdest impordi ja ekspordiga ning 2 % välismaiste otseinvesteeringutega. Lisaks on umbes 7 % VKEsid seotud rahvusvaheliste allhangetega ning umbes 26 %-l on kliente teiste liikmesriikides⁽³⁾.
- lihtsustab kodanike ja ettevõtjate suhtlemist avaliku halduse asutustega ning vähendab kodanike ja ettevõtjate kulusid: keskmine iga-aastane kulu apostilli hankimise eest on 13 eurot 20 senti. Hinnanguliselt on ELi kodanike ja ettevõtjate kogukulu EL siseseks kasutamiseks mõeldud apostillide eest üle 25 miljoni euro. Peale selle on Haagi konventsiooniga hõlmamata avalike dokumentide legaliseerimise kulu märkimisväärne – keskmine hind on 16 eurot 50 senti. Lisaks arvestatakse kinnitatud tõlgete hinnaks 30 eurot lehekülje kohta – piiriüleseks abieluks nõutavate kinnitatud tõlgete maksumus on enamikus liikmesriikides 120 eurot⁽⁴⁾.
- aitab liikmesriikidel kokku hoida 5–7 miljonit eurot seoses apostilli nõude kaotamisega ja lisaks veel 500 000 kuni 1 miljon eurot seoses legaliseerimise nõude kaotamisega⁽⁵⁾.
- aitab vältida teiste liikmesriikide kodanike kaudset diskrimineerimist võrreldes antud liikmesriigi kodanikega piiriülestes olukordades, võttes arvesse, et üldjuhul ei ole riiklikud ametiasutused tuttavad päritoluriigis avalikele dokumentidele kohaldatavate nõuetega, muu hulgas allkirjade, pitserite ja templitega.

1.8 Komitee väljendab kahetsust, et reformid ettepaneku alusel, mis on suunatud kodanike ja ettevõtjate jaoks ELi sisese liikumise õiguse kasutamise hõlbustamisele, algatatakse alles 20 aastat pärast ELi kodakondsuse loomist ja 42 aastat pärast Haagi konventsiooni sõlmimist. EL ei ole tõesti liikunud käsikäes tehnoloogilise arenguga, mis oleks võinud kaasa aidata kodanike ja ettevõtjate vaba liikumise õiguse kasutamist takistavate tõkete vähendamisele või kaotamisele. Komitee rõhutab, et siseturu infosüsteem on oluline vahend, mida tuleks kasutada hoogsamalt, aidates ELi kodanikel oma põhiõigusi kasutada.

1.9 Seega teeb komitee järelduse, et komisjoni esitatud soovitus järgmiste poliitikameetmete kohta:

- seadusandlik meede, millega edendatakse kodanike ja ettevõtjate vaba liikumist, lihtsustades haldusmenetlusi seoses teatud avalike dokumentide kasutamise ja vastuvõtmisega ELis;

⁽³⁾ SWD(2013) 144 final.

⁽⁴⁾ Ibid.

⁽⁵⁾ Ibid.

— täiendatud ja parandatud halduskoostöö liikmesriikide vahel, mis tugineb siseturu infosüsteemile, ja

— piiriülestel juhtudel sõltumatult kasutatavate mitmekeelsete standardvormide tugi

on suurepärase ettepanek.

Siiski rõhutab komitee, et kõnealuse ettepaneku teatud sätteid võib ümber sõnastada, et veelgi tugevdada ELi kodanike vaba liikumise õigusi, mis muu hulgas loovad ühiseid majanduslikke hüvesid ettevõtjatele ja kodanikele.

1.10 Komitee soovib järgmist:

1.10.1 Menetluste edasine lihtsustamine seoses avalike dokumentidega peaks olema suunatud olulistele avalikele dokumentidele, näiteks neile, mis on seotud töötajate ELi sisesse liikumisega (mis on piiriülese ettevõtluse ja kaubanduse arenguks määrava tähtsusega) või haavatavamate isikutega, nagu näiteks puuetega inimestega, kuivõrd kõnealused avalikud dokumendid ei ole hõlmatud muude ELi direktiividega.

1.10.2 Kodanikul ja ettevõtjal peaks olema maksimaalne kindlus selle suhtes, mil määral on esitatud avalikud dokumendid välja arvatud mis tahes legaliseerimise või muude formaalsuste nõuetest, ja seega muudetakse ettepanekus esitatud „põhjendatud kahtluse” määratlust järgmiselt:

„2. Lõikes 1 osutatud põhjendatud kahtlus on seotud

- a) allkirja ehtsusega,
- b) dokumendile allakirjutanu pädevusega,
- c) pitseri või templi ehtsusega.”

1.10.3 Juhul, kui liikmesriik esitab põhjendatud kahtluse tõttu ametliku teabenõude dokumendi väljastanud liikmesriigi asjaomastele ametiasutustele, peab ta isikut või ettevõtjat selgesõnaliselt teavitama selle teabenõude põhjustest.

1.10.4 Vaja on tasakaalustatud vastutuse süsteemi, milleks komisjon peaks läbi viima iga-aastase võrdlusuuringu, et hinnata, mil määral on liikmeriigid ettepanekut tegelikult rakendanud.

1.10.5 Juhul, kui oodatavad eelised saavutatakse pärast siseturu infosüsteemi stabiliseerumist, vähendatakse vastamise maksimaalset tähtaega halduskoostöö mehhanismi raames

kahe nädalani. See annab kodanikele ja ettevõtjatele selgesti märku, et EL muudab ELi kodakondsuse reaalsuseks ja asetab kodanikud ELi poliitikameetmete keskmesse.

1.10.6 Teabe ja dokumentide vahetamine ja edastamine liikmesriikide vahel vastavalt ettepanekule kajastab ELi andmekaitse põhimõtteid.

2. Sissejuhatus

2.1 2009. aasta Stockholmi programmis „Avatud ja turvaline Euroopa kodanike teenistuses ja nende kaitsel”⁽⁶⁾ rõhutati, kui oluline on tõhustada liidu kodakondsuse toimimist ja tuua kodanikud ELi õigusvaldkonna poliitika keskmesse. Rakendamise tegevuskavas⁽⁷⁾ kinnitati seda eesmärki ja sedastati, et hästi toimivast Euroopa õigusruumist peavad kasu saama kodanikud ja ettevõtjad ning Euroopa õigusruum peaks toetama majandustegevust ühtsel turul. Euroopa Komisjon vastas sellele, kinnitades oma kohustust hõlbustada avalike dokumentide vaba liikumist ELis 2010. aasta aruandes ELi kodakondsuse kohta ja esitas rohelise raamatu „Vähem bürokraatiat kodanike jaoks: avalike dokumentide vaba ringluse edendamine ja perekonnaseisuaktide õigusjõu tunnustamine”⁽⁸⁾.

2.2 Lisaks sellele võeti vastu ühtse turu meetmepakett⁽⁹⁾, mille eesmärk on suurendada kodanike usaldust siseturu vastu ja kasutada maksimaalselt ära selle potentsiaali liidu majanduse tõelise kasvumootorina. See eeldas muu hulgas seda, et kõrvaldada tuleb ebaproportsionaalsed tõkked, mis ei lase liidu kodanikel ja ettevõtjatel siseturu vabadusi kasutada. Kodanike ja ettevõtjate liikuvuse edendamine ELi siseselt on ka teise ühtse turu meetmepaketi üks põhieesmärke⁽¹⁰⁾.

2.3 Komisjoni tegevuskavas Euroopa äriühinguõiguse ja äriühingu üldjuhtimise kohta⁽¹¹⁾ keskendutakse Euroopa ettevõtjate toetamisele, seda eriti nende piiriüleste tehingute õiguskindluse suurendamisega. Euroopa digitaalarengu tegevuskavas⁽¹²⁾ on osutatud kavandatavale õigusaktile e-identimise ja e-tehingute kohta⁽¹³⁾, milles käsitletakse muu hulgas reguleeriva raamistiku loomist ühisteks haldustoiminguteks seoses kodanike ja ettevõtjate e-identimisega.

2.4 Hiljuti vastuvõetud tegevuskavas „Ettevõtlus 2020”⁽¹⁴⁾ rõhutatakse, et liigse halduskoormuse vähendamine on komisjoni tähtsamaid poliitilisi eesmärke. Tegevuskavaga kutsutakse üles kaotama või vähendama bürokraatiat alati, kui vähegi võimalik, kõikide ettevõtjate ja eriti mikroettevõtjate jaoks.

⁽⁶⁾ EÜT C 115, 4.5.2010, lk 1.

⁽⁷⁾ COM(2010) 171 final.

⁽⁸⁾ COM(2010) 747 final.

⁽⁹⁾ COM(2011) 206 final.

⁽¹⁰⁾ COM(2012) 573 final.

⁽¹¹⁾ COM(2012) 740 final.

⁽¹²⁾ COM(2012) 784 final.

⁽¹³⁾ COM(2012) 238 final.

⁽¹⁴⁾ COM(2012) 795 final.

Bürokraatia vähendamine, avalike dokumentide piiriülese kasutamise ja vastuvõtmise menetluste lihtsustamine liikmesriikide vahel koos seotud eeskirjade ühtlustamisega aitavad kaasa kõikidele meetmetele, mille eesmärk on luua kodanike Euroopa ning ELi ettevõtjate jaoks hästitoimiv ühisturg.

2.5 Aruandes ELi kodakondsuse kohta rõhutatakse, et ELi kodakondsus annab kodanikele uusi õigusi ja võimalusi. Aruandes juhitakse tähelepanu ka sellele, et õigus ELis vabalt ringi liikuda ja elada on see, mida kodanikud seostavad ELi kodakondsusega kõige rohkem; lahkuda lühemaks või pikemaks ajaks oma kodumaalt, käia teistes ELi riikides tööl, õppimas ja end koolitamas, reisida töö või lõbu pärast või teha piiriüleselt sisseoste. 2013. aasta aruandes ELi kodakondsuse kohta kirjeldatakse 12 uut meetet järgmises kuues valdkonnas, mille eesmärk on kõrvaldada tõkked, mis takistavad kodanikel teostamast nende ELi kodakondsusest tulenevaid õigusi, sealhulgas ELi sisese vaba liikumise õigust ja õigust ELis ettevõtlusega tegeleda. Need meetmed on muu hulgas järgmised⁽¹⁵⁾:

(01) Takistuste kõrvaldamine töötajate, tudengite ja praktikan-
tide hüvanguks

(02) Bürokraatia vähendamine

(03) Haavatavamate isikute kaitse

(04) ELi kodanikele avalduvate tõkete kõrvaldamine e-kaubanduses.

(05) Sihipärane ja kättesaadav teave.

(06) ELi kodanike osalemine ELi demokraatlikus elus.

2.6 Kuigi Lissaboni lepingu ja ELi põhiõiguste hartaga küll tugevdati ELi kodanike õigusi, mis on määratletud Maastrichti lepingus, sealhulgas ka õigust liikmesriikide territooriumil vabalt liikuda ja elada, ei ole selle õiguse kasutamist toetavaid haldusmenetlusi vastavalt reformitud. ELis eksisteerib tõesti jätkuvalt killustunud õigusraamistik, kuna liikmesriigid kohaldavad endiselt haldusformaalsusi nagu koopiade ja tõlgete kinnitamiseks mõeldud apostill, mis tugineb 1961. aasta Haagi konventsioonile ja mille eesmärgiks oli hõlbustada riikidevahelist liikumist. See formaalsus ei ole kooskõlas asjaoluga, et ELis ei ole piire ning seega see pigem takistab kui hõlbustab ELi kodakondsusest tuleneva ELi sisese vaba liikumise õiguse kasutamist.

⁽¹⁵⁾ Ibid.

2.7 Praegu näiteks peavad teise liikmesriiki kolivad kodanikud kulutama palju aega ja raha selle tõestamiseks, et päritoluliikmesriigis väljastatud avalikud dokumendid on ehtsad. Leitakse, et ettevõtjad ja kodanikud saavad kahtlemata kasu sidusate ja läbipaistvate eeskirjadega raamistikust, millega reguleeritakse teatud avalikke dokumente, mis on kriitilise tähtsusega kaupade, teenuste ja kodanike sujuvaks liikumiseks ELis ja ühises turul.

2.8 EL ei ole liikunud käsikäes tehnoloogilise arenguga, mis võiks kaasa aidata kodanike ja ettevõtjate vaba liikumise õiguse kasutamist takistavate tõkete vähendamisele või kaotamisele. Komitee mõistab, et siseturu infosüsteem – veebipõhine rakendus, mis võimaldab riiklikel, piirkondlikel ja kohalikel ametiasutustel suhelda kiiresti ja hõlpsasti oma partneritega välismaal – on sobiv IKT platvorm, mis lihtsustab halduskoostööd pärast ettepaneku elluviimist. Siseturu infosüsteem toimib ka ELis kõige sagedamini kasutatavate riiklike avalike dokumentide näidiste repositooriumina, hõlmates ka dokumentide eeltõlkeid kõigisse ELi ametlikesse keeltesse, et toetada ebapiisava keeleoskusega ametnikke neile esitatud dokumentide tõlgete õigsuse või kvaliteedi hindamisel⁽¹⁶⁾.

2.9 Komitee väljendab kahetsust, et reformid ettepaneku alusel, mis on suunatud kodanike ja ettevõtjate jaoks ELi sisese liikumise õiguse kasutamise hõlbustamisele, algatatakse alles 20 aastat pärast ELi kodakondsuse loomist ja 42 aastat pärast Haagi konventsiooni sõlmimist.

3. Ettepaneku õiguslik külg

Siinkohal esitatakse komitee seisukoht ettepaneku põhijoonte kohta.

3.1 Reguleerimise, -ala ja mõisted

3.1.1 Komitee nõustub, et ettepaneku artikli 3 lõikes 1 esitatud „avalike dokumentide“ määratlus hõlmab kõiki olulisi avalikke dokumente, mis on seotud ELi kodanike ja ettevõtjate Euroopa Liidu õigustega.

3.1.2 Komitee rõhutab siiski, et ettepanekus määratletud avalikud dokumendid peaksid olema esimesed tervest reast avalikest dokumentidest, millele kohaldatakse lihtsustamismenetlust, mis on suunatud ELi sisese liikuvuse, piiriülese tegevuse ja ELi ühtse turu toimimise parandamisele.

⁽¹⁶⁾ 25. oktoobri 2012. aasta määrus 1024/2012, mis käsitleb siseturu infosüsteemi kaudu tehtavat halduskoostööd, avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* 14. novembril 2012 ja tagab suure paindlikkuse siseturu infosüsteemi edasiseks laiendamiseks liidu õigusaktidele, mida ei ole lisas (siseturu infosüsteemi määruse artikkel 4) veel nimetatud, tuginedes komisjoni poolt läbi viidud katseprojektidele ja nende tulemuste hinnangutele, hõlmates ka andmekaitseküsimusi ja tõhusaid tõlkefunktsioone.

3.1.3 Komitee juhib tähelepanu sellele, et menetluste edasine lihtsustamine seoses avalike dokumentidega peaks olema suunatud olulistele avalikele dokumentidele, näiteks neile, mis on seotud töötajate ELi sisese liikumisega (mis on piiriülese ettevõtluse ja kaubanduse arenguks määrava tähtsusega) või puuetega inimestega, kuivõrd kõnealused avalikud dokumendid ei ole hõlmatud muude ELi direktiividega. Sellised avalikud dokumendid hõlmavad näiteks riiklikke hariduse omandamise akrediteerimistunnistusi ja sotsiaalkindlustusega seotud avalikke dokumente.

3.2 Vabastus legaliseerimisest, muude formaalsuste lihtsustamine ja teabenõuded

3.2.1 Komitee rõhutab, et praegused nõuded, mille kohaselt tuleb esitada apostill, peegeldavad rahvusvahelisi menetlusi ja seega ei kajasta ELi arenguid ühtse turuna. Ligikaudu 12,5 miljonit ELi kodanikku elavad muus liikmesriigis kui nende päritoluriik ja üle 380 000 ELi mikroettevõtja ja VKE osalevad liikmesriikide piiriüleises allhanketegevuses ning nad seisavad pidevalt silmitsi asjatu bürokraatiaga liikudes ühes liikmesriigist teise või tegeledes piiriülese ettevõtlusega. Selline on olukord, mis ei kajasta piirideta ELi.

3.2.2 Seetõttu nõustub komitee komisjoni ettepaneku eesmärgiga mitte kohaldada avalike dokumentide suhtes liikmesriikides kehtivaid õiguslikke ja haldusnõudeid. Komitee peab seda esimeseks faasiks avalike dokumentidega seotud menetluste lihtsustamise jätkuvas programmis.

3.2.3 Komitee on nõus, et vaja on koostada sätted selleks, et tagada piisav kontrollimine põhjendatud kahtluse korral. Komitee tunnustab, et on juhtumeid, kus on vaja haldusalt koordineerimist liikmesriikide vahel, et tagada avaliku dokumendi või selle kinnitatud ärakirja ehtsust.

3.2.4 Komitee toetab kindlalt põhimõtet, et kodanikul ja ettevõtjal peaks olema maksimaalne kindlus selle suhtes, mil määral on esitatud avalikud dokumendid välja arvatud igasugusest legaliseerimisest või muudest formaalsustest. See kindlustunde võimaldab kodanikul või ettevõtjal proaktiivselt planeerida oma tegevust ja selle käigus tagada, et komisjoni teostatud mõjuhindamises välja toodud materiaalsed ja mittemateriaalsed tulud ja hüved ka reaalselt saadakse⁽¹⁷⁾.

3.2.5 Komitee märgib, et praeguse süsteemi raames ei tekita 99 % umbes 1,4 miljonist igal aastal ELi siseseks otstarbeks esitatud apostillist mingeid probleeme. Komitee on seetõttu seisukohal, et komisjoni esitatud poliitikameetme valik halduskoostöö osas (mis tugineb siseturu infosüsteemile juhul, kui mitmekeelsete vormide alusel tekib põhjendatud kahtlus avaliku dokumendi ehtsuses) peaks andma häid tulemusi.

3.2.6 Komitee soovib, et komisjoni ettepanekus esitatud määratlus „põhjendatud kahtlus” tuleks ebakindluse ärahoidmiseks selgelt sõnastada. Sellega seoses teeb komitee järgmise muudatusettepaneku:

„2. Lõikes 1 osutatud põhjendatud kahtlus on seotud

- a) allkirja ehtsusega,
- b) dokumendile allkirjutanu pädevusega,
- c) pitseri või templi ehtsusega.”

3.2.7 Juhul, kui liikmesriik esitab selle uue määratluse kohase põhjendatud kahtluse tõttu ametliku teabenõude dokumendi väljastanud liikmesriigi asjaomastele ametiasutustele, peab ta isikut selgesõnaliselt teavitama selle teabenõude põhjustest.

3.2.8 Komitee usub, et kui siseturu infosüsteem on liikmesriikides ellu viidud ja jooksvad aruanded näitavad, et süsteem on stabiilne ja toimiv ning et liikmesriikide personal on omandanud vajalikud teadmised, siis vastatakse liikmesriikide vahelise haldusliku koordineerimise taotlustele palju kiiremini kui ettepanekus sätestatud tähtaja – ühe kuu – jooksul. Seega soovib komitee, et juhul, kui tulemused näitavad sellist märkimisväärset paranemist, peaks komisjon vähendama maksimaalset tähtaega kahe nädalani. See muudatus annab kodanikele ja ettevõtetele selgesti märku, et EL muudab ELi kodakondsuse reaalsuseks ja asetab kodanikud ELi poliitikameetmete keskmesse.

3.2.9 Komitee peab tähtsaks vajadust tasakaalustatud vastutuse süsteemi järele, millega hinnata, mil määral on liikmesriigid ettepanekut tegelikult rakendanud. Komitee soovib komisjonil viia igal aastal läbi võrdlusuuringuid liikmesriikide rakendamise tulemuslikkuse kohta.

3.3 Halduskoostöö

Komitee nõustub, et siseturu infosüsteemi (artikkel 8) kasutatakse juhtudel, kui liikmesriigi ametiasutusel tekib avaliku dokumendi või selle kinnitatud ärakirja autentsuses põhjendatud kahtlus, mida ei saa muul viisil kõrvaldada (artikkel 7). Komitee nõustub ka sellega, et liikmesriik määrab vähemalt ühe keskasutuse ja et teave kõigi keskasutuste määramise kohta koos nende kontaktandmetega tuleb edastada komisjonile (artikkel 9) ning et need keskautused osutavad abi seoses artiklis 7 sätestatud teabenõuetega ja võtavad kõik muud vajalikud meetmed, et soodustada kõnealuse määruse kohaldamist (artikkel 10).

⁽¹⁷⁾ SWD(2013) 144 final.

3.4 Liidu mitmekeelsed standardvormid

Komitee nõustub, et liidu mitmekeelsed standardvormid sünni, surma, abielu, registreeritud partnerluse, äriühingu või muu ettevõtja õigusliku seisundi ja esindamise kohta peavad olema loodud ja esitatud lisades (artikkel 11) ning et neid vorme pakutakse nõudmisel kodanikele ja äriühingutele või muudele ettevõtjatele alternatiivina asjaomase liikmesriigi samaväärsetele avalikele dokumentidele ja et nad kannavad väljaandmise kuupäeva, allkirja ja väljaandja asutuse pitseri (artikkel 12). Komitee nõustub samuti, et komisjon koostab üksikasjalikud suunised vormide kasutamise kohta (artikkel 13), samuti standardvormide elektroonilised versioonid (artikkel 14) ning et mitmekeelsetel standardvormidel on sama formaalne tõendusjõud nagu samaväärsetel avalikel dokumentidel ja liikmesriikide ametiasutused võtavad neid vastu ilma formaalsusteta (artikkel 15).

3.5 Seos liidu muude õigusaktidega

Komitee nõustub, et kõnealune määrus ei piira muude liidu õigusaktide ega nendega loodud halduskoostöö süsteemide kohaldamist (artikkel 16), samuti ei piira kõnealune määrus selliste rahvusvaheliste konventsioonide kohaldamist, mille

osalisteks käesoleva määruse vastuvõtmise ajal on üks liikmesriik või mitu liikmesriiki, vaid on ülimuslik nende vahel sõlmitud konventsioonide suhtes ulatuses, mil need konventsioonid käsitlevad käesoleva määrusega reguleeritud küsimusi (artikkel 18). Komitee nõustub samuti artiklis 17 toodud standardteksti lisamisega.

3.6 Üld- ja lõppsätted

3.6.1 Komitee nõustub, et liikmesriigid vahetavad ja edastavad teavet ja dokumente selleks, et kontrollida avalike dokumentide autentsust siseturu infosüsteemi kaudu (artikkel 19). Samuti on komitee nõus, et liikmesriigid edastavad komisjonile teabe nende määratud keskasutuste kohta, samuti teatavad nad komisjonile kõikidest hilisematest muudatustest kõnealuses teabes, ning et komisjon avaldab selle teabe (artikkel 20). Lisaks nõustub komitee ka sellega, et hiljemalt iga kolme aasta järel esitab komisjon Euroopa Parlamendile aruande kõnealuse määruse kohaldamise kohta (artikkel 21).

3.6.2 Komitee rõhutab, et artikliga 19, mille pealkiri on „Andmekaitse”, tuleb tagada, et teabe ja dokumentide vahetamine ja edastamine liikmesriikide vahel vastavalt ettepanekule kajastab ELi andmekaitse põhimõtteid.

Brüssel, 11. juuli 2013

*Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee
president*

Henri MALOSSE
